

With the help of the program Praat, the sounds were observed on oscillogram and spectral imaging, because we had to observe these specific consonants and the report will be presented as images.

The study has shown that contemporary consonant system of Qazakh dialect of Azerbaijani language has maintained sonic signs of Old Turkic language to a significant extent.

მიხეილ ბახტაძე

1989 წლის 25 თებერვალი. საზოგადოება და ხელისუფლება

XX საუკუნის 80-იანი წლების მეორე ნახევარში სსრკ-ში დაწყებულმა პოლიტიკურმა ცვლილებებმა (პერესტროიკა, გლასნოსტი) ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის გააქტიურება გამოიწვია. ამ პერიოდზე საუბრისას ძირითადად ორ მოვლენას იხსენებენ. უპირველეს ყოვლისა, ცხადია, 1989 წლის 9 აპრილს და შემდეგ 1988 წლის ნოემბრის შიმშილობას.

მათ გარდა, 80-იანი წლების მეორე ნახევარში სხვა მნიშვნელოვანი მოვლენებიც იყო. მათ შორის არის 1989 წლის 25 თებერვალი. დღე, რომელიც იმ წელს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ინიციატივით აღინიშნა, როგორც გლოვის დღე.

საბჭოთა საქართველოში ერთ-ერთი ყველაზე საზეიმო დღე სწორედ 25 თებერვალი იყო, როგორც საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების თარიღი. ხელისუფლებასთან ერთად ზეიმობდა საზოგადოებაც, გარეგნულად მაინც. ალბათ ცალკეული პირები ამ დღეს საბჭოთა ხელისუფლებისაგან განსხვავებულად აღიქვამდნენ, მაგრამ, ცხადია, ეს არ ხდებოდა საჯაროდ.

საზოგადოებამ პირველად ეს დღე, როგორც გლოვის დღე, როგორც დღე საქართველოს მიერ დამოუკიდებლობის დაკარგვისა, საჯაროდ, მასობრივი ანტისაბჭოთა მანიფესტაციით აღნიშნა 1989 წელს.

ხელისუფლებამ სცადა საზოგადოების დაშინება და, ვფიქრობ, ესეც იყო 1989 წლის 18 თებერვალს მომხდარი ინციდენტის მიზეზი, როდესაც კომკავშირელმა აქტივისტებმა მშვიდობიანი მანიფესტანტები დაარბიეს.

25 თებერვალს კი ქალაქის ცენტრი მილიციით იყო სავსე. დემონსტრანტები სხვადასხვა ადგილზე შეიკრიბნენ და უნივერსიტეტის პირ-

ველი კორპუსის ეზოსკენ დაიძრნენ. ეს იყო თავშეყრის მთავარი ადგილი. დილის 10-11 საათისთვის ეზო და მიმდებარე ტერიტორია გადაჭედილი იყო დემონსტრანტებით. ზოგიერთ გჯუფს გზად მილიციის კორდონის გარღვევა მოუწია. უნივერსიტეტის მიმდებარე ქუჩებზე რამდენიმე ავტობუსი იდგა, რომლებშიც შინაგანი ჯარის მე-8 პოლკის ჯარისკაცები ისხდნენ სრული სპეცეკიპირებით (ჩაფხუტები, ფარები, ხელკეტები). მაშინ ხელისუფლებამ ძალის გამოყენება ვერ გაბედა.

რას აკეთებდა თავად ხელისუფლება? ის ტრადიციულად ზეიმობდა. 24 თებერვალს, საღამოს, ოპერის თეატრში გაიმართა საზეიმო შეკრება და შემდეგ საზეიმო კონცერტი. ეს მაშინ, როდესაც უკვე თვით საბჭოთა საქართველოს პრესის ფლაგმანის, გაზეთ „კომუნისტის“ ფურცლებზეც კი გაჩნდა შეფასებები, რომ 1921 წლის 25 თებერვალი იყო ოკუპაცია. აშკარად გამოჩნდა, რომ ხელისუფლება და საზოგადოება სხვადასხვა მხარეს იდგნენ. ხელისუფლება სულ უფრო და უფრო შორდებოდა საზოგადოებას, ვეღარ აღიქვამდა რეალობას და, ვფიქრობ, ესეც იყო მიზეზი იმისა, რაც თვენახევრის შემდეგ მოხდა.

Mikheil Bakhtadze

FEBRUARY 25, 1989. SOCIETY AND GOVERNMENT

The political changes that began in the USSR in the second half of the 1980s (“Perestroika”, “Glasnost”) led to the activation of the National-Liberation Movement. When talking about this period, two events are mainly mentioned. The first being April 9, 1989 and the next November 1988 hunger strike.

Apart from them, there were several other important events in the second half of the 80s. Among them is February 25, 1989. This day by the initiative of the National Liberation Movement was marked as a day of mourning in the latter year.

February 25 was one of the most solemn days in Soviet Georgia, the date of establishment of the Soviet rule in Georgia. The society was celebrating together with the government, at least in appearance, ostensibly. Perhaps some individuals perceived this day in rather different light than the Soviet authorities, but obviously this was not happening in public.

This very day as a day of mourning, as a day of Georgia’s loss of independence, was celebrated in public, for the first time with a mass anti-Soviet demonstration in 1989.

The government tried to terrorize the public and supposedly this led to the incident of February 18, 1989, the dispersion of peaceful protesters by “Komsomol” activists.

On February 25, the city center was full of “militia”. The demonstrators gathered in different places and marched to the yard of the first building of TSU, the main gathering location. By 10-11 a.m. the yard and the surrounding area was crowded with demonstrators. Some groups had to break through a “militia” cordon on the way. Several buses were parked on the streets surrounding the university, where the soldiers of the 8th Regiment of the Internal Troops were waiting in the full preparation (equipped with the helmets, the shields etc). But the government could not dare to use force.

What was the government doing? It was traditionally celebrating _ on the evening of February 24, a solemn gathering and then a solemn concert was held at the Opera House. This was happening when, even in the pages of the flagship of the Soviet Georgian press, the newspaper “Communist” was addressing the events of February 25, 1921 as an occupation. It was obvious that the government and the society were on different conflicting sides. The government was becoming more and more alienated from the society, it could no longer perceive reality and I suppose this was the reason for the development of the events a month and a half later.

ლევან ბებურიშვილი

გალაკტიონ ტაბიკე და 40-იანი წლების იდეოლოგიური კრიტიკა

მეორე მსოფლიო ომის დასრულების შემდეგ საბჭოთა ხელისუფლებამ ლიტერატურისა და ხელოვნების სფეროში ახალი იდეოლოგიური კამპანია წამოიწყო. გამარჯვებული საბჭოთა იმპერიის ხელმძღვანელობას მოეჩვენა, რომ პოლიტიკური სიფხიზლე მოდუნდა და ინტელიგენცია თვითკმაყოფილებამ შეიპყრო. პარტიულმა ელიტამ გადაწყვიტა ისევ გაემძაფრებინა ომის პერიოდში შედარებით შესუსტებული იდეოლოგიური კონტროლი და აღეკვეთა რეჟიმის მიმართ პროტესტისა თუ უკმაყოფილების ყოველგვარი, თუნდაც უმცირესი გამოვლენა.